

Εάν θέλεις να είσαι τέλειος...- Κυριακή ΙΒ' Ματθαίου.

Γράφει ο Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος Τζεβελέκας (†).

Ευαγγελικά. αναγνώσματα.

«ει θέλεις τέλειος είναι...».

Η τήρηση των εντολών είναι ικανή προκειμένου να εισέλθει κανείς στην βασιλεία των ουρανών. Υπάρχει όμως και τελειότητα στην αρετή, αλλά και κλιμάκωση στην μέθεξη των θείων ενεργειών.

Όπως έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει, η ουσία του Θεού είναι αμέθεκτη από τον άνθρωπο. Όμως ο άνθρωπος μπορεί να μεθέξει των ακτίστων ενεργειών του Θεού. Έτσι υπάρχει γεφύρωση ανάμεσα στον άκτιστο Θεό και στην κτιστή δημιουργία. Η σχέση Θεού-κτίσης είναι ενεργειακή. Όλη η κτίση μετέχει στις θείες ενέργειες. Υπάρχει όμως διαβάθμιση αυτής της μετοχής. Τα κτίσματα με την μετοχή τους στην ουσιοποιό ενέργεια έχουν το είναι, στην ζωοποιό το είναι και το ζην, στην σοφοποιό το είναι, το ζην και το σοφίζεσθαι, στην θεοποιό ενέργεια του Θεού το είναι, το ζην, το σοφίζεσθαι και το θεούσθαι. Η μετοχή γίνεται ανάλογα με την δεκτικότητα και την καθαρότητα των κτισμάτων, όλη όμως

η κτίση είναι εικόνα του Θεού σύμφωνα με τους προαιώνιους «δημιουργικούς λόγους».

Ο Ιησούς είπε στον νεανίσκο: εάν θέλεις να είσαι τέλειος «πώλησε τα υπάρχοντά σου και δεύρο ακολούθει μοι». Η ανθρώπινη τελειότητα είναι βέβαια σχετική. Μόνο ο Θεός είναι τέλειος. Κατά τον άγιο Γρηγόριο Παλαμά υπάρχει «η ατέλεστος τελειότης των τελείων», δεδομένου ότι η τελείωση συνεχίζεται διηνεκώς. Οι Πατέρες της Εκκλησίας κάνουν λόγο για αρχαρίους, μέσους και τελείους. Αυτό έχει σχέση με την αρετή, αλλά κατ' ουσίαν είναι βαθμοί καθαρότητας και μετοχής στις άκτιστες ενέργειες του Θεού.

Η κτίση και οι άνθρωποι έχουν δύναμη την δυνατότητα για την κατά χάρη θέωση με την άσκηση. Υπάρχει μία δυναμική για πρόοδο. Ο άνθρωπος μπορεί να μεταβεί από το «είναι», στο «ευ είναι» και τελικά στο «αεί είναι». Η τρεπτότητα του ανθρώπου μπορεί να τον οδηγήσει στον μηδενισμό ή στην ένωσή του με τον Θεό, στην κατά χάρη θέωση. Ο Θεός μάς αγαπά και εργάζεται την σωτηρία μας, σ' εμάς όμως εναπόκειται η ελεύθερη αποδοχή της.

Όσο κανείς αγαπά τον Θεό, τόσο ο Θεός του αποκαλύπτεται. Όσο βαθαίνει η προσωπική σχέση του ανθρώπου με τον Θεό, αισθάνεται πληρότητα και προστασία, η ζωή του πλέον έχει νόημα, δεν έχει υπαρξιακό άγχος. Ο άνθρωπος ανάγεται στην φυσική θεολογία όπου βλέπει στην κτίση το χέρι του Θεού. Η αγάπη προς τον Θεό γίνεται το κυρίαρχο γνώρισμα του προσώπου του και μπορεί να αγαπά. Η σχέση με τον Θεό και τους ανθρώπους δεν είναι εξουσιαστική, είναι σχέση αγάπης. Η ανιδιοτελής αγάπη όμως αποκτάται με προσπάθεια και άσκηση. Για τον λόγο αυτό η Εκκλησία ως «κοινωνία προσώπων» προσφέρεται για την ανέλιξη του ανθρώπου.

Ο Θεός, λοιπόν, δεν θέλει ένα κομμάτι του εαυτού μας. Μας θέλει όλους. Δεν μπορείς να έχεις δύο κυρίους, τον Θεό και τον μαμωνά, δηλαδή τα υλικά αγαθά. Οι θλίψεις της ζωής μας είναι η παιδεία του Κυρίου, ο οποίος θέλει να χριστοποιήσουμε κάθε άκρη του εαυτού μας. Όταν συμβεί αυτή η χριστοποίηση, τότε την θέση της θλίψης παίρνει η αναστάσιμη χαρά. Όμως στην διαδικασία αυτή η ύπαρξή μας μετατρέπεται από

εγωκεντρική σε χριστοκεντρική. Προκειμένου να ενωθούμε με τον Θεό είναι απαραίτητη η παραίτησή μας από εγωιστικές σκοπιμότητες. Ο Απόστολος Παύλος, κεκαθαρμένος από τον αγώνα του, έγραψε: «ζω δε ουκέτι εγώ, ζει εν εμοί Χριστός».

Ο πλούτος και η προσκόλληση στα γήινα αγαθά είναι αποτέλεσμα της πτώσης του ανθρώπου. Ο άνθρωπος πολλές φορές προσπαθεί να κτίσει ένα ασφαλές καταφύγιο και να αισθανθεί αυτάρκης. Η τάση για αυτάρκεια είναι εγωιστική απομόνωση από τον Θεό και τους ανθρώπους. Ο φόβος και η ανασφάλεια οφείλονται στην ζωή χωρίς Θεό. Τελικά, ο άνθρωπος λατρεύει τον εαυτό του και τα κτίσματα γύρω του και πασχίζει να ζήσει σε ένα κόσμο χωρίς Θεό, που δεν τον χρειάζεται πλέον. Τέτοιος κόσμος δεν υπάρχει, είναι αυταπάτη και ό,τι προσπαθεί να κτίσει είναι αποστασία και ειδωλολατρία.

Ο Ορθόδοξος χριστιανός, όμως, ζει προσωπικά. Ελευθερώνεται από την τυραννία των κτισμάτων και κεντρική θέση στην ζωή του έχει ο Θεός σαν πρόσωπο, σαν Πατέρα έμπλεως αγάπης, και ο αδελφός, ο κάθε άνθρωπος, που είναι εικόνα του Θεού. Η ζωή του τότε παύει να είναι άλλοτριωμένη, γίνεται ο εαυτός του, αισθάνεται παιδί του Θεού. Η βεβαιότητά του συνεχίζει και μετά τον βιολογικό θάνατο. Ζει τον Παράδεισο ήδη στην επίγεια ζωή του. Κατά τον Παύλο: «εμοί το ζην Χριστός και το αποθανείν κέρδος» (Φιλ. 1:21).

Η προσκόλληση στα γήινα αγαθά, λοιπόν, είναι μεταπτωτικό φαινόμενο. Η κατά Θεόν ζωή είναι το κατά φύσιν στον άνθρωπο, τον λυτρώνει και του δίνει την βεβαιότητα της αιώνιας ζωής.

Από το βιβλίο: Αρχιμανδρίτου Δωροθέου Τζεβελέκα, ΔΙΗΓΗΣΟΜΑΙ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΣΟΥ (η αγάπη του Θεού στα κυριακάτικα Ευαγγέλια). Θεσσαλονίκη 2015

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>